

Vesihuollon investointiohjelma 2025 – 2035, lin vesiliikelaitos

1 Tavoitteet ja lähtötiedot

Vesihuoltolaitoksen tavoite on turvata turvallinen, terveellinen ja moitteeton talousveden jakelu sekä häiriötön viemärointi toiminta-alueellansa. Riittävää huoltovarmuutta vesihuoltotoiminnoissa ei voida liikaa korostaa, sillä vesihuoltopalveluiden tärkeys tulee esille vasta silloin, kun toiminnassa havaitaan häiriöitä.

Vesihuollon kehittämisessä oleellinen osa kehittämistä on olemassa olevan omaisuuden ja toiminnan kustannustehokas pyörittäminen, toiminnan tehostaminen, entistä korkeatasoisempi kunnossapito. Maa- ja metsätalousministeriön koulutuksessa 13.12.2022 ”Strategiat vesihuoltouudistuksen työkaluina” esille nostettiin myös, että painopiste investoinneissa on siirtymässä/siirrettävä uusinvestointien sijasta vanhan saneeraukseen. Tämän myötä myös uusinvestointien oikea kohdentaminen ja uusinvestointien kustannuskattavuuden tulee olla keskiössä, jotta kustannustaso pysyy hallinnassa.

Vesihuoltolain mukaan vesihuollosta aiheutuvat kustannukset on katettava vesihuoltopalveluista perittävillä maksuilla. Jos tämä ei toteudu riittävällä tasolla, uhkana on palveluiden kestävyiden ja laadun heikkeneminen.

lin vesiliikelaitos on teettänyt vesihuoltoverkostoista korjausvelkaselvityksen, jossa edellä kuvatut asiat on selvitetty tarkemmin. Vesihuoltoverkostojen osalta lähtötietoina voidaan käyttää korjausvelkaselvitystä. Investointien kohdentaminen oikeille verkosto-osuuksille oikea-aikaisesti tullaan esittämään tämän investointiohjelman pohjalta laadittavassa vesihuoltoverkostojen saneerausten yleissuunnitelmassa.

Vedenottamoiden, veden käsittelylaitosten ja jäteveden puhdistuksen osalta investointitarpeiden selvitys tullaan sisällyttämään tähän investointiohjelmaan.

Tavoitteena on kehittää systemaattinen pitkän tähtäimen suunnitelma, jossa toiminta voidaan turvata mahdollisimman vähin häiriöin ja korjausvelan kehitys sekä verkoston keski-ikä kasvua saadaan käännettyä laskuun.

Investointiohjelma tarkastetaan ja sen toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan vuosittain.

2 Investointiohjelman rakenne

Investointiohjelma on jaettu kuntalähtöisiin investointeihin, lin vesiliikelaitoksen vesihuoltolähtöisiin investointeihin, jotka on edelleen jaoteltu vedenhankintaan ja käsittelyyn, veden jakeluun ja viemärointiin, jätevedenpuhdistukseen, rakennukseen ja muuhun irtaimistoon.

Kuntalähtöisiin investointeihin sisältyy kaavoituksen mukainen toiminta-alueen laajentuminen, laajentuminen haja-asutusalueille sekä johtosiirrot. Myös aluesaneerausten yhteydessä tehtävät johtolinjasaneeraukset sisältyvät kuntalähtöisiin investointeihin.

lin vesiliikelaitoksen vesihuoltolähtöisissä investoinneissa:

Veden hankintaan ja käsittelyyn on sisällytetty investoinnit vedenottamoilla ja vedenkäsittelylaitoksella sekä myöskin vesisäiliöiden investoinnit. Veden hankinnan ja puhdistuksen osalta tarve on satsata sekä uusinvestointeihin, että saneerausinvestointeihin. Myös vedenottamorakennukset on käsitelty vedenhankinnan alla.

Veden jakeluun ja viemärointiin on sisällytetty maanlainen vesihuoltoverkosto niihin kuuluvine komponentteineen. Painopiste on vahvasti saneerausinvestoinneista. Uusinvestoinnit painottuvat siirtojohtoihin esim. vedenottamoiden välillä. Toiminnan laajentuessa uusinvestoinneissa varmistetaan kustannuskattavuus.

Jätevedenpuhdistukseen on sisällytetty li-Haukipudas siirtoviemärin sekä Kuivaniemen alueen jätevedenpuhdistamojen toiminnot rakennuksineen.

Rakennusten ja muiden irtaimistojen osalta luetteloidaan vesihuollon irtaimisto kuten mm. toimistorakennukset, huoltoautot, varavoimakoneet, peräkäräyt, työkalut valitulle tasolle asti.

3 Investointien arviointia

3.1 Kuntalähtöiset investoinnit

Kuntalähtöiset investoinnit tarkastellaan pääosin Kunnallistekniikkapäällikön ja Yhdyskuntajohtajan kanssa.

Oijärven vesi Oy:n, Jakkukylän vesiosuuskunnan ja Käyränkankaan vesiosuuskunnan toimintojen liittämistä seurataan suunnittelukaudella ja liitos ollaan valmiita toteuttamaan vain lin vesiliikelaituksen laatimin ehdoin.

Aluesaneerausten yhteydessä tehtävät vesihuollon saneeraukset vähentävät samassa suhteessa vesihuoltolähtöisiä investointeja, sillä kyseessä on tällöin ennakoivaa saneeraustoimintaa, jotka toteutettaisiin kuitenkin joitain vuosia myöhemmin.

Viemäriverkostojen laajenemistarpeisiin tulee saada rahoitusavustusta, jotta toteutus voidaan pitää mahdollisena. Laajenemisen toteutusta voidaan pitää mahdollisena ilman ulkopuolista rahoitusta ainoastaan vesijohtoverkostojen rakentamisen ja saneerausten yhteydessä.

3.2 lin vesiliikelaituksen vesihuoltolähtöiset investoinnit

3.2.1 Vedenottamot ja vedenhankinta

Saneeraustarpeet kohdistuvat rakennuksiin, automaatioon, vedenottokaivoihin ja putkistoihin. Suurin saneeraustarve kohdentuu Aaltokankaan vedenottamolle.

Uudisinvestointina Kotakankaan vedenottamo on ollut suunnitteilla pidempään. Suunnittelulla ja vedenottoluvalla varmistetaan valmius Kotakankaan vedenottamon rakentamiselle.

3.2.2 Veden jakelu ja viemäröinti

Korjausvelkaselvityksen mukaan vähimmäismäärä saneerausinvestointeihin vuosien 2025 – 2030 välillä on vesijohtoverkoston osalta noin 780 000 €/vuosi ja viemäriverkoston osalta noin 70 000€/vuosi. Vuosien 2025 – 2030 välillä vesijohtoverkoston osalta investoinnit tulee kasvattaa noin 830 000 ja viemäriverkoston osalta investoinnit voidaan laskea noin 20 000€/n/vuosi. Keskiarvallisesti laskettuna vesijohtoverkoston saneerauksiin tulee satsata noin 805 000€/vuosi ja viemäriverkoston saneerauksiin 45 000 €/vuosi eli yhteensä 850 000 €/vuosi.

Vedenjakelun ja viemäröinnin uusinvestointeja ei ole suunnittelukaudella vesihuoltolähtöisissä investoinneissa.

3.2.3 Jäteveden käsittely

Jäteveden käsittelyssä panostetaan li – Kuivaniemi – Vatunki väliseen siertoviemärin rakentamiseen ja Kuivaniemen jätevedenpuhdistamon luopumiseen. Siirtoviemärin rakentaminen toteutetaan vaiheittain vesijohtoverkoston saneerausten yhteydessä.

Lisäksi toteutetaan lin jätevedenpuhdistamon purku ja muutostyöt, sako- ja umpikaivolietteen vastaanottoaseman rakentaminen sekä valvomotilojen uudistaminen.

3.2.4 Rakennus ja muu irtaimisto

Särkitien toimistorakennuksesta luopuminen tulee ajankohtaiseksi rakennuksen huonon kunnon ja kulujen karsimisen vuoksi. Toimistorakennuksen purun jälkeen lin vesiliikelaitoksen tarpeeksi tulee tarvikkeiden välivarastotila Kuivaniemeen.

lin vesiliikelaitosten käytänteiden mukaan Huoltoautojen uusinta on toteutettu, kun matkamittarilukema ylittää 300 000 km. Tällöin Toyoota Hiluxin uusinta tulee ajankohtaiseksi arviolta 2028 ja Citroen Jumpyn 2029.

Putkikelaperäkärryn ja varavesisäiliön hankinta on ollut suunnitteilla jo pidempään ja tarve on tunnistettu mm. verkoston rakentamisen ja väliaikaisen vedenjakelun järjestämisen helpottamiseksi.

4 Investointitarpeet

Investointitarpeiden keskiarvo noin 1,2 M€/vuosi + kuntalähtöiset investoinnit. Rakennusten korjaus / uusimisinvestointien tarkempi tarkastelu tulee tehtäväksi myöhemmin.

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
1,15 M€	2,04 M€	1,17 M€	1,12 M€	1,12 M€	1,12 M€	1,05 M€	1,05 M€	1,05 M€	1,05 M€

2025 (1 150 000 €)

- Puhdasvesi 580 000€
 - o Vedenottamot ja veden hankinta 50 000€
 - Kotakankaan vedenottamon rakentaminen 30 000 €
 - Muut puhdasvesi-investoinnit 20 000€
 - o Vedenjakelu 530 000€
 - Miljoonatie – Korkiakangas Ravaska vesijohdon suunnittelu ja saneeraus 280 000€
 - Vikaherkkien vesijohtojen saneeraukset 200 000€
 - Ranta-alueiden vesijohtojen täydennysrakentaminen 50 000€
- Jätevesi 570 000€
 - o Jäteveden käsittely 300 000€
 - Kuivaniemen jätevedenpuhdistamon lupatyöt 50 000€
 - lin jätevedenpuhdistamon muutostyöt 250 000€
 - o Viemärointi 270 000€
 - (li – Kuivaniemi . Vatunki siirtoviemärin suunnittelu)
 - Viemäriverkoston saneeraukset 120 000 €
 - Kuivaniemen koulun alueen verkoston ja jätevesipumppaamon saneeraus
 - Viemäriverkoston saneeraukset 80 000 €
 - Jätevesipumppaamoiden saneeraukset 50 000€
 - Muut jätevesi-investoinnit 20 000€

2026 (2 040 000 €)

- Puhdasvesi 690 000€
 - o Vedenjakelu 600 000€
 - Verkostojen saneeraus li – Kuivaniemi 400 000€
 - Vikaherkkien vesijohtojen saneeraukset 200 000€
 - o Vedenottamot ja veden hankinta 50 000€
 - o Muut puhdasvesi-investoinnit 40 000€
- Jätevesi 1 350 000
 - o Jäteveden käsittely
 - Siirtoviemärin rakentaminen li – Kuivaniemi, Vaihe 1, 400 000€
 - Kuivaniemen jätevedenpuhdistamon saneeraus 610 000€
 - Sako- ja umpikaivolietteen vastaanottoaseman rakentamien ja lin jätevedenpuhdistamon purkutyöt, 70 000€
 - o Viemäriverkoston saneeraukset 270 000€

2027 (1 170 000 €)

- Puhdasvesi 640 000€
 - o Vedenjakelu 560 000€
 - Verkostojen saneeraus li – Kuivaniemi 400 000€
 - Vikaherkkien vesijohtojen saneeraukset 160 000€
 - o Vedenottamot ja veden hankinta 50 000€
 - o Muut puhdasvesi-investoinnit 30 000€
- Jätevesi 470 000 €
 - o Jäteveden käsittely
 - Siirtoviemärin rakentaminen li – Kuivaniemi, Vaihe 2, 400 000€
 - o Viemäriverkoston saneeraukset 70 000€
- Rakennus ja muu irtaimisto 60 000 €
 - o Särkitien toimistorakennuksen purkutyöt
 - o Kuivaniemen välivaraston rakentaminen

2028 (1 120 000 €)

- Puhdasvesi 590 000€
 - o Vedenjakelu 560 000€
 - Verkostojen saneeraus li – Kuivaniemi 400 000€
 - Vikaherkkien vesijohtojen saneeraukset 160 000€
 - o Muut puhdasvesi-investoinnit 40 000€
- Jätevesi 470 000 €
 - o Jäteveden käsittely
 - Siirtoviemärin rakentaminen li – Kuivaniemi, Vaihe 3, 400 000€
 - o Viemäriverkoston saneeraukset 70 000€
- Rakennus ja muu irtaimisto 50 000€
 - o Huoltoauton hankinta 50 000 €

2029 (1 120 000 €)

- Puhdasvesi 600 000€
 - o Vedenjakelu 560 000€
 - Verkostojen saneeraus li – Kuivaniemi 400 000€
 - Vikaherkkien vesijohtojen saneeraukset 160 000€
 - o Muut puhdasvesi-investoinnit 40 000€
- Jätevesi 470 000 €
 - o Jäteveden käsittely
 - Siirtoviemärin rakentaminen li – Kuivaniemi, Vaihe 4, 400 000€
 - o Viemäriverkoston saneeraukset 70 000€
- Rakennus ja muu irtaimisto 50 000€
 - o Huoltoauton hankinta 50 000 €

2030 (1 120 000 €)

- Puhdasvesi 600 000€
 - o Vedenjakelu 560 000€
 - Verkostojen saneeraus li – Kuivaniemi 400 000€
 - Vikaherkkien vesijohtojen saneeraukset 160 000€
 - o Muut puhdasvesi-investoinnit 40 000€
- Jätevesi 520 000 €
 - o Jäteveden käsittely
 - Siirtoviemärin rakentaminen li – Kuivaniemi, Vaihe 5, 400 000€
 - o Viemäriverkoston saneeraukset 70 000€
 - o Muut jätevesi-investoinnit 50 000€

2031 (1 050 000 €)

- Vedenottamot ja veden hankinta 200 000 €
 - o Aaltokangas, Santamäki, Simppala, Ritokangas.
Vedenottamorakennuksen, kaivojen säiliöiden ja automaation peruskorjaus.
- Vedenjakelu ja viemärointi
 - o Verkostosaneeraukset 850 000 €

2032 (1 050 000 €)

- Vedenottamot ja veden hankinta 200 000 €
 - o Aaltokangas, Santamäki, Simppala, Ritokangas.
Vedenottamorakennuksen, kaivojen säiliöiden ja automaation peruskorjaus.
- Vedenjakelu ja viemärointi
 - o Verkostosaneeraukset 850 000 €

2033 (1 050 000 €)

- Vedenottamot ja veden hankinta 200 000 €
 - o Aaltokangas, Santamäki, Simppala, Ritokangas.
Vedenottamorakennuksen, kaivojen säiliöiden ja automaation peruskorjaus.
- Vedenjakelu ja viemärointi
 - o Verkostosaneeraukset 850 000 €

2034 (1 050 000 €)

- Vedenottamot ja veden hankinta 200 000 €
 - o Aaltokangas, Santamäki, Simppala, Ritokangas.
Vedenottamorakennuksen, kaivojen säiliöiden ja automaation peruskorjaus.

- Vedenjakelu ja viemärointi
 - o Verkostosaneeraukset 850 000 €